

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36.

Fylke: Sogn & Fjordane.

Tilleggsspørsmål nr. til nr 36.

Herad: Fjaler.

Emne: Helsing, fante og alfet.

Bygdelag: Gjøddal.

Oppskr. av: Sigvard Soribó,

Gard:

(adresse): Dale, Sunnfjord.

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. ~~Eller om den~~ ^{er mest} er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Måtar á hemma seg på:

„Da mest ni vyrlu dū kau jere, d o sjile på
 roxe på grannin eige,“ þa ein gaumling til
 meg; for jere noranga vyrlu da.“ Vart ein mann
 iðe for þlike skarvestrik, þa mistakast arþing.
 „Ovyrne folk gjett både i humlegarane o konn-
 árvane.“ Men fann ein lega (ekskreminta - skarnel)
 etter „ovyra“, þa skú ein þrenna „rúa“, for þá
 ferk „þyndarin“ ein þar endu.

Útrammur på folk:

F. Gjøddal var folk fole á hefta útrammur
 på folk. Þlike þom for og „þriktu“ eller noko,
 ferk þriktjrammet (klint på seg. „Þlsmikj'in“.

Mytt til jób:

Þei þom iðgi ferk noko mytt til jób, þa ein
 þadde „jeiteþom i rdvene.“

Þrískarar:

Þlike þom gjólte eller „þleik þotkarane og
 itte ryggja“ var ein þygg med. Þer er nokere
 namn: „Þrestidill'arin“, „desjileu“ (ein þom
 desa med þotkarane), „skúlsleing'arin“ (ein þom

"dilla" med beraren, "smeltjinn", "pölitorga"
(ein þor var þlid i ortu), "sleikjinn", "O. S. K.

Neu skal desse útrammra fá þi fülle tyding,
þyt ein höyra "tonni" dei er þogdi i.

Det mest nytta útrammnet er líkveð "hale-
hengjarinn," d. v. s. ein þor held þeg i haleu
lí þotkarane. Þei reid ofti i gaeuli dragar, og
fjá deu tid þrív rammnet þeg.

Þei gaeuli guddólingaue heldt det for ein
dremink þá "sleikja íe mæ þotkara."

Ein rramn þor frá ofti, þuk útrammnet
"Fúserfriaren." Ein auuan þor frá þá
Gúddal þer fjellet lík Væsdalu, lík Herstod,
vart kalla "Herstasheidauaren." Ein þor
var þvdt líku, men ein "bore" lík á fá fram
det hau ymekt, vart kalla "Mige mærin."

Ein annan þor passu oppe ei gjueki hau
hadde híglegt, þá ho mjólka þá ein þot dei
kalla Salen, vart heitaude "Salikallie." Ein
þor þot útaufur peldora og tígga þor á þleppa
inn lík ei gjueki, þor lík á reia: "Ekau
má þleppa inn o fá ein mysestvette," þau
vart heitaude "Mysestvettie."

— u — — u —